

32009L0013

L 124/30

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

20.5.2009.

DIREKTIVA VIJEĆA 2009/13/EZ**od 16. veljače 2009.****o provedbi Sporazuma koji su sklopili Udruženje brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i
Europski savez transportnih radnika (ETF) o Konvenciji o radu pomoraca iz 2006., i izmjeni
Direktive 1999/63/EZ**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 139. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

budući da:

- (1) Organizacije koje predstavljaju poslodavce i radnike, dalje u tekstu „socijalni partneri”, u skladu s člankom 139. stavkom 2. Ugovora, mogu zajednički zahtijevati da se sporazumi sklopljeni na razini Zajednice provedu odlukom Vijeća na prijedlog Komisije.
- (2) Međunarodna organizacija rada usvojila je 23. veljače 2006. Konvenciju o radu pomoraca iz 2006. želeći stvoriti jedinstveni, koherentni instrument koji u najvećoj mogućoj mjeri obuhvaća sve suvremene standarde važećih međunarodnih konvencija i preporuka o radu pomoraca te temeljna načela iz drugih međunarodnih konvencija o radu.
- (3) Komisija se, u skladu s člankom 138. stavkom 2. Ugovora, savjetovala s organizacijama koje predstavljaju poslodavce i radnike o preporučljivosti razvoja postojeće pravne stečevine Zajednice njenim prilagođavanjem, uređivanjem ili dopunjavanjem s obzirom na Konvenciju o radu pomoraca iz 2006.
- (4) Udruženje brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Europski savez transportnih radnika (ETF) 29. rujna 2006. obavijestili su Komisiju o želji da započnu pregovore u skladu s člankom 138. stavkom 4. Ugovora.
- (5) Navedene su organizacije, u želji da pomognu u stvaranju jednakih uvjeta na globalnoj razini za cijelo pomorsko gospodarstvo, 19. svibnja 2008. sklopile Sporazum o Konvenciji o radu pomoraca iz 2006., dalje u tekstu „Sporazum”. Taj Sporazum i njegov Prilog sadrže zajednički zahtjev Komisiji da ih provede odlukom Vijeća na prijedlog Komisije u skladu s člankom 139. stavkom 2. Ugovora.
- (6) Sporazum se primjenjuje na pomorce na brodovima koji su upisani u upisnik brodova u državi članici i/ili viju zastavu države članice.
- (7) Sporazumom se izmjenjuje Europski sporazum o organizaciji radnog vremena pomoraca koji su sklopili Udruženje brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Savez sindikata transportnih radnika u Europskoj uniji (FST) 30. rujna 1998. u Bruxellesu.
- (8) U smislu članka 249. Ugovora, direktiva je odgovarajuće sredstvo za provedbu Sporazuma.
- (9) Sporazum će stupiti na snagu istodobno s Konvencijom o radu pomoraca iz 2006., a socijalni partneri žele da nacionalne mjere za provedbu ove Direktive ne stupe na snagu ranije od datuma stupanja na snagu navedene Konvencije.
- (10) Za sve izraze upotrijebljene u Sporazumu, a koji u njemu nisu posebno definirani, ova Direktiva ostavlja državama članicama slobodu da definiraju te izraze u skladu s nacionalnim pravom i praksom, kao što je slučaj s drugim direktivama o socijalnoj politici koje upotrebljavaju slične izraze, pod uvjetom da te definicije poštuju sadržaj Sporazuma.
- (11) Komisija je izradila nacrt prijedloga za Direktivu, u skladu sa svojim priopćenjem od 20. svibnja 1998. o prilagođavanju i promicanju socijalnog dijaloga na razini Zajednice, uzimajući u obzir predstavnički status strana potpisnica i zakonitost svake odredbe Sporazuma.
- (12) Države članice mogu zadužiti organizacije koje predstavljaju poslodavce i radnike, na njihov zajednički zahtjev, za provedbu ove Direktive, pod uvjetom da države članice poduzmu sve potrebne mjere kako bi osigurale da u svakom trenutku mogu jamčiti rezultate koje određuje ova Direktiva.
- (13) Odredbe ove Direktive trebaju se primjenjivati ne dovodeći u pitanje postojeće odredbe Zajednice koje su posebne i/ili osiguravaju višu razinu zaštite za pomorce, a posebno one uključene u zakonodavstvo Zajednice.

- (14) Treba biti osigurano poštovanje općeg načela odgovornosti poslodavca, kao što je predviđeno Direktivom Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu ⁽¹⁾, a posebno njenim člankom 5. stavcima 1. i 3.
- (15) Ova se Direktiva ne bi smjela koristiti kao opravdanje smanjenja opće razine zaštite radnika u područjima koje obuhvaća priloženi Sporazum.
- (16) Ova Direktiva i Sporazum propisuju najmanje standarde. Države članice i/ili socijalni partneri trebaju imati mogućnost zadržati ili uvesti povoljnije odredbe.
- (17) Komisija je, u skladu sa svojim priopćenjem od 14. prosinca 1993. o primjeni Sporazuma o socijalnoj politici, obavijestila Europski parlament i Europski gospodarski i socijalni odbor slanjem teksta prijedloga Direktive koja sadrži navedeni Sporazum.
- (18) Ovaj je instrument u skladu s temeljnim pravima i načelima iz Povelje o temeljnim pravima Europske unije, a posebno s njenim člankom 31., koji propisuje da svi radnici imaju pravo na zdrave, sigurne i dostojanstvene uvjete rada, na ograničenje maksimalnog trajanja radnog vremena, te na razdoblja tjednog i dnevnog odmora i na plaćeni godišnji odmor.
- (19) Kako države članice ne mogu dostatno ostvariti ciljeve ove Direktive, koji se zbog opsega ili učinaka mjera mogu na bolji način ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti, kao što je navedeno u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (20) U skladu sa stavkom 34. Međuinstitucionalnog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva ⁽²⁾, države članice se pozivaju da za svoje potrebe i u interesu Zajednice izrade i objave tablice kojima će se u najvećoj mogućoj mjeri prikazati korelacija između ove Direktive i mjera kojima se ona prenosi.
- (21) U skladu s tim treba odgovarajuće izmijeniti Direktivu Vijeća 1999/63/EZ od 21. lipnja 1999. o Sporazumu o organizaciji radnog vremena pomoraca, koji su sklopili Udruženje brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Savez sindikata transportnih radnika u Europskoj uniji (FST) ⁽³⁾, koja u prilogu sadrži Europski sporazum o organizaciji radnog vremena pomoraca.
- (22) Provedba Sporazuma pridonosi ostvarenju ciljeva iz članka 136. Ugovora,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Ovom se Direktivom provodi Sporazum o Konvenciji o radu pomoraca iz 2006., sklopljen 19. svibnja 2008. između organizacija koje predstavljaju poslodavce i radnike u sektoru pomorskog prometa (Udruženje brodovlasnika Europske zajednice, ECSA, Europski savez transportnih radnika, ETF), kako je navedeno u Prilogu.

Članak 2.

Prilog Direktivi Vijeća 1999/63/EZ mijenja se kako slijedi:

1. u članku 1. dodaje se sljedeća točka 3.:

- „3. U slučaju dvojbe o tome treba li bilo koju kategoriju osoba smatrati pomorcima u smislu ovog Sporazuma, o tom pitanju odlučuju nadležna tijela svake države članice nakon savjetovanja s organizacijama brodovlasnika i pomoraca na koje se to pitanje odnosi. U tom pogledu, treba voditi računa o Rezoluciji 94. (pomorskog) zasjedanja Opće konferencije Međunarodne organizacije rada u vezi s informacijama o kategorijama zanimanja.”;

2. u članku 2., točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

- „(c) ‚pomorac‘ znači svaka osoba koja je zaposlena, uzeta u službu ili koja radi u bilo kojem svojstvu na brodu na koji se primjenjuje ovaj Sporazum;

⁽¹⁾ SL L 183, 29.6.1989., str. 1.

⁽²⁾ SL C 321, 31.12.2003., str. 1.

⁽³⁾ SL L 167, 2.7.1999., str. 33.

(d) ‚brodovlasnik‘ znači vlasnik broda ili druga organizacija ili osoba, kao što su upravitelj, agent, zakupoprimac golog broda, koja je preuzela odgovornost za upravljanje brodom od vlasnika i koja je, preuzimajući takvu odgovornost, suglasna preuzeti dužnosti i odgovornosti brodovlasnika u skladu s ovim Sporazumom, bez obzira ispunjava li neka druga organizacija ili osoba određene dužnosti ili obveze u ime i za račun brodovlasnika.”;

3. članak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Zabranjuje se noćni rad pomoraca mlađih od 18 godina. U smislu ovog članka, izraz ‚noć‘ se utvrđuje u skladu s nacionalnim pravom i praksom. Obuhvaća razdoblje od najmanje devet sati koje počinje najkasnije od ponoći, a završava ne ranije od 5 sati ujutro.

2. Nadležno tijelo može dopustiti izuzetak od strogog ograničenja noćnog rada ako bi:

(a) učinkovito osposobljavanje pomoraca u skladu s utvrđenim programima i planovima bilo onemogućeno; ili

(b) posebna priroda dužnosti ili priznati program osposobljavanja zahtijevali da pomorci na koje se odnosi izuzetak obavljaju dužnosti noću, a nadležno tijelo utvrdi, nakon savjetovanja sa dotičnim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, da rad neće biti štetan za njihovo zdravlje ili dobrobit.

3. Zabranjuje se zapošljavanje, uzimanje u službu ili rad pomoraca mlađih od 18 godina ako taj rad može ugroziti njihovo zdravlje ili sigurnost. Vrste takvog rada uređuje nacionalno zakonodavstvo ili ih određuje nadležno tijelo nakon savjetovanja s organizacijama brodovlasnika i pomoraca na koje se to odnosi, u skladu s odgovarajućim međunarodnim standardima.”;

4. članak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Pomorci ne smiju raditi na brodu ako nemaju svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti za obavljanje svojih dužnosti.

2. Iznimke su dozvoljene samo kao što je propisano u ovom Sporazumu.

3. Nadležno tijelo zahtijeva da pomorci prije početka rada na brodu posjeduju važeću svjedodžbu o zdravstvenoj

sposobnosti kojom se potvrđuje njihova zdravstvena sposobnost za obavljanje dužnosti u plovidbi.

4. Kako bi se osiguralo da svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti vjerno odražavaju zdravstveno stanje pomoraca, u odnosu na dužnosti koje moraju obavljati, nakon savjetovanja s dotičnim organizacijama brodovlasnika i pomoraca te uzimajući u obzir primjenjive međunarodne smjernice, nadležno tijelo propisuje vrstu zdravstvenog pregleda i svjedodžbe.

5. Ovaj Sporazum ne dovodi u pitanje Međunarodnu konvenciju o standardima osposobljavanja, izdavanju svjedodžbi i držanju straže pomoraca iz 1978., kako je izmijenjena (STCW). Svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti izdanu u skladu sa zahtjevima STCW-a, nadležno tijelo prihvaća u smislu točaka 1. i 2. ovog članka. Za pomorce koji nisu obuhvaćeni SCTW-om, na sličan se način prihvaća svjedodžba o zdravstvenoj sposobnosti koja u osnovi ispunjava te zahtjeve.

6. Svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti izdaje propisno kvalificirani liječnik ili, ako se radi o svjedodžbi koja se odnosi isključivo na vid, osoba koju je nadležno tijelo ovlastilo kao kvalificiranu za izdavanje takve svjedodžbe. Liječnici moraju imati potpunu profesionalnu neovisnost u donošenju zdravstvene procjene prilikom obavljanja zdravstvenog pregleda.

7. Pomorci kojima je odbijeno izdavanje svjedodžbe ili kojima je određeno ograničenje sposobnosti za rad, posebno u pogledu vremena, vrste poslova ili područja plovidbe broda, imaju mogućnost dodatnog pregleda koji će obaviti drugi neovisni liječnik ili neovisni zdravstveni stručnjak.

8. U svakoj svjedodžbi o zdravstvenoj sposobnosti posebno se navodi:

(a) da su sluh i vid dotičnog pomorca, te raspoznavanje boja za pomorce koji će biti zaposleni na poslovima u kojima neraspoznavanje boja može štetno utjecati na radnu sposobnost, zadovoljavajući; i

(b) da dotični pomorac ne boluje od takve bolesti koja bi se mogla pogoršati plovidbenom službom ili bi ga mogla onesposobiti za takvu službu ili ugroziti zdravlje druge osoba na brodu.

9. Ako se, zbog posebnih dužnosti koje dotični pomorac mora obavljati ili u skladu sa SCTW-om, ne zahtijeva kraće razdoblje:

(a) svjedodžba o zdravstvenoj sposobnosti je važeća najduže dvije godine, osim u slučaju da je pomorac mlađi od 18 godina, kada je važeća najduže jednu godinu;

(b) potvrda o raspoznavanju boja je važeća najduže šest godina.

10. U hitnim slučajevima nadležno tijelo može dopustiti pomorcima da radi bez valjane svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti do sljedeće luke pristajanja, u kojoj pomorcima svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti može izdati kvalificirani liječnik, pod uvjetom:

(a) da to razdoblje nije dulje od tri mjeseca; i

(b) da dotični pomorac posjeduje svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti koja je istekla nedavno.

11. Ako rok valjanosti svjedodžbe istekne tijekom plovidbe, svjedodžba je i dalje važeća do sljedeće luke pristajanja, u kojoj pomorcima svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti može izdati kvalificirani liječnik, pod uvjetom da to razdoblje nije dulje od tri mjeseca.

12. Svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti za pomorce na brodovima koji redovito plove u međunarodnoj plovidbi moraju biti najmanje na engleskom jeziku.

13. Vrsta zdravstvenog pregleda i podaci koji se unose u svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti utvrđuju se nakon savjetovanja s dotičnim organizacijama brodovlasnika i pomoraca.

14. Svi pomorci obavljaju redovite zdravstvene preglede. Članovi posade na održavanju straže koji imaju zdravstvene probleme za koje liječnik potvrdi da su uzrokovani obavljanjem noćnog rada premještaju se, ako je to moguće, na dnevni rad za koji su osposobljeni.

15. Zdravstveni pregled naveden u točkama 13. i 14. besplatan je i u skladu s načelom liječničke tajne. Takvi zdravstveni pregledi mogu se provoditi unutar nacionalnog zdravstvenog sustava.”;

5. članak 16. zamjenjuje se sljedećim:

„Svaki pomorac ima pravo na plaćeni godišnji odmor. Plaćeni godišnji odmor izračunava se na temelju najmanje 2,5 kalendarska dana po mjesecu zaposlenja i razmjerno za nepotpune mjesece. Minimalno razdoblje plaćenoga godišnjeg odmora ne smije se zamijeniti zamjenskim dodatkom, osim u slučaju prestanka radnog odnosa.”.

Članak 3.

1. Države članice mogu zadržati ili uvesti povoljnije odredbe od onih propisanih u ovoj Direktivi.

2. Provedba ove Direktive ni u kojem slučaju ne predstavlja dovoljan razlog kojim bi se opravdalo smanjenje opće razine zaštite na radu u područjima na koje se odnosi ova Direktiva. To ne dovodi u pitanje prava država članica i/ili organizacija koje predstavljaju poslodavce i radnike da, u svjetlu izmijenjenih okolnosti, propisuju zakonodavne, regulativne ili ugovorne odredbe različite od onih koje su važile u vrijeme donošenja ove Direktive, pod uvjetom da uvijek budu u skladu s minimalnim zahtjevima iz ove Direktive.

3. Primjena i/ili tumačenje ove Direktive ne dovode u pitanje nijednu odredbu, običaj ili praksu Zajednice ili nacionalnu odredbu, običaj ili praksu koji dotičnim pomorcima osiguravaju povoljnije uvjete.

4. Odredba iz točke 5(b) Standarda A4.2. nema utjecaja na načelo odgovornosti poslodavca, kako je predviđeno u članku 5. Direktive 89/391/EEZ.

Članak 4.

Države članice određuju koje će se sankcije primjenjivati za kršenje nacionalnih odredbi usvojenih u skladu s ovom Direktivom. Sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 5.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom ili osiguravaju da organizacije koje predstavljaju poslodavce i radnike sporazumno donesu potrebne mjere dogovorno najkasnije 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ove Direktive.

2. Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice. One Komisiji odmah dostavljaju tekstove tih odredaba.

3. Države članice Komisiji dostavljaju tekstove glavnih odredaba nacionalnog zakonodavstva koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 6.

Primjena načela jednake vrijednosti, navedenog u preambuli Sporazuma, ne dovodi u pitanje obveze država članica koje proizlaze iz ove Direktive.

Članak 7.

Ova Direktiva stupa na snagu na dan stupanja na snagu Konvencije o radu pomoraca iz 2006.

Članak 8.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. veljače 2009.

Za Vijeće

Predsjednik

O. LIŠKA

PRILOG

SPORAZUM

koji su sklopili ECSA i ETF o Konvenciji o radu pomoraca iz 2006.

PREAMBULA

STRANKE POTPISNICE,

Budući da Konvencija Međunarodne organizacije rada o radu pomoraca iz 2006. (dalje u tekstu Konvencija) od svake članice zahtijeva da osigura da njene zakonske odredbe i propisi poštuju, u kontekstu Konvencije, temeljna prava na slobodu udruživanja i djelotvorno priznavanje prava na kolektivno pregovaranje, ukidanje svih oblika prisilnog ili obveznog rada, učinkovito ukidanje dječjeg rada i uklanjanje diskriminacije u pogledu zaposlenja i zanimanja;

Budući da Konvencija predviđa da svaki pomorac ima pravo na sigurno radno mjesto u skladu sa sigurnosnim standardima, pravo na poštene uvjete zaposlenja, na dostojanstvene uvjete za rad i život na brodu, pravo na zdravstvenu zaštitu, medicinsku skrb, mjere socijalne pomoći i druge oblike socijalne zaštite;

Budući da Konvencija zahtijeva da države članice osiguraju, u granicama svoje nadležnosti, da se radna i socijalna prava pomoraca iz prethodnog stavka ove preambule u potpunosti provode u skladu s uvjetima iz Konvencije. Ako u Konvenciji nije navedeno drukčije, takva se provedba može ostvariti nacionalnim zakonodavstvom, primjenjivim kolektivnim ugovorima ili drugim mjerama ili u praksi;

Budući da stranke potpisnice žele skrenuti posebnu pozornost na „Objašnjenje pravila i kodeksa Konvencije o radu pomoraca”, koje određuje oblik i strukturu Konvencije;

Uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice (dalje u tekstu „Ugovor”), a posebno njegove članke 137., 138. i 139.;

Budući da članak 139. stavak 2. Ugovora predviđa da se sporazumi sklopljeni na europskoj razini mogu provoditi na zajednički zahtjev stranaka potpisnica Odlukom Vijeća na prijedlog Komisije;

Budući da stranke potpisnice ovim dokumentom podnose takav zahtjev;

Budući da je u smislu članka 249. Ugovora, Direktiva odgovarajući instrument za provedbu Sporazuma koji obvezuje države članice u pogledu ciljeva koje treba ostvariti, a prepušta nacionalnim vlastima izbor oblika i metoda; u skladu s člankom VI. Konvencije, članice Međunarodne organizacije rada (ILO) mogu provoditi mjere za koje smatraju da su u osnovi jednakovrijedne standardima iz Konvencije, te da su usmjerene na potpuno ostvarenje općeg cilja Konvencije i na provedbu navedenih odredaba Konvencije; stoga su provedba Sporazuma Direktivom i načelo „jednake vrijednosti” u Konvenciji usmjereni na to da omoguće državama članicama primjenu prava i načela na način predviđen u članku VI. točkama 3. i 4. Konvencije.

SPORAZUMJELE SU SE SLJEDEĆE:

DEFINICIJE I PODRUČJE PRIMJENE

1. Ako u određenim odredbama nije drukčije navedeno, pojedini izrazi u smislu ovog Sporazuma imaju sljedeća značenja:

(a) „nadležno tijelo” znači ministar, državno tijelo ili drugo tijelo koje odredi država članica, ovlašteno za donošenje i provedbu propisa, odluka i drugih uputa s pravnom snagom u pogledu predmeta dotične odredbe;

- (b) „tonaža broda” znači bruto tonaža koja se izračunava u skladu s propisima o baždarenju iz Priloga I. Međunarodnoj konvenciji o baždarenju brodova iz 1969. ili bilo koje slijedne konvencije; za brodove obuhvaćene privremenim sustavom baždarenja koji je donijela Međunarodna pomorska organizacija, tonaža je iznos upisan u Međunarodnoj svjedodžbi o baždarenju (1969.), u stupcu „Napomene”;
- (c) „pomorac” znači svaka osoba koja je zaposlena ili uzeta u službu ili koja radi u bilo kojem svojstvu na „brodu” na koji se primjenjuje ovaj Sporazum;
- (d) „ugovor o radu pomorca” uključuje ugovor o radu i pojedine odredbe ugovora;
- (e) „brod” znači brod koji ne plovi isključivo u unutarnjim vodama ili vodama unutar zaštićenih voda ili u njihovoj neposrednoj blizini ili u područjima u kojima važe lučki propisi;
- (f) „brodovlasnik” znači vlasnik broda ili neka druga organizacija ili osoba, kao što je direktor, agent ili zakupoprimac golog broda, koji je od vlasnika preuzeo odgovornost za funkcioniranje broda, te koji se preuzevši tu odgovornost složio da će preuzeti dužnosti i odgovornosti predviđene ovim Sporazumom, bez obzira na to ispunjava li neka druga organizacija ili osoba određene dužnosti ili odgovornosti u ime brodovlasnika.

2. Ako nije izričito navedeno drukčije, ovaj se Sporazum primjenjuje na sve pomorce.

3. U slučaju dvojbe o tome smatraju li se pomorcima, u smislu ovog Sporazuma, bilo koje kategorije osoba, o tom pitanju odlučuje nadležno tijelo u svakoj državi članici, nakon savjetovanja s organizacijama brodovlasnika i pomoraca na koje se to odnosi. U vezi s tim, uzima se u obzir Rezolucija 94. (pomorskog) zasjedanja Opće konferencije Međunarodne organizacije rada u vezi s informacijama o kategorijama zanimanja.

4. Ako nije izričito navedeno drukčije, ovaj se Sporazum primjenjuje na sve brodove u javnom ili privatnom vlasništvu, koji redovito obavljaju trgovačke aktivnosti, osim brodova namijenjenih za ribolov ili slične djelatnosti ili tradicionalnih brodova kao što su dhow i džunke. Ovaj se Sporazum ne primjenjuje na ratne brodove ili na vojne pomoćne brodove.

5. U slučaju dvojbe o tome primjenjuje li se ovaj Sporazum na brod ili na određenu kategoriju brodova, o tom pitanju odlučuje nadležno tijelo u svakoj državi članici nakon savjetovanja s dotičnim organizacijama brodovlasnika i pomoraca.

PRAVILA I STANDARDI

GLAVA 1.

MINIMALNI ZAHTJEVI ZA RAD POMORACA NA BRODU

Pravilo 1.1. – Najniža dob

1. Nijedna osoba mlađa od najniže propisane dobi ne smije se zaposliti, uzeti u službu ili raditi na brodu.
2. Veća najniža dob traži se u slučajevima koji su utvrđeni ovim Sporazumom.

Standard A1.1. – Najniža dob

Najniža se dob uređuje Direktivom Vijeća 1999/63/EZ od 21. lipnja 1999. (treba izmijeniti) o Europskom sporazumu o organizaciji radnog vremena pomoraca (treba izmijeniti u skladu s Prilogom A ovom Sporazumu).

Pravilo 1.2. – Svjedodžba o zdravstvenoj sposobnosti

Svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti uređuju se Direktivom Vijeća 1999/63/EZ od 21. lipnja 1999. (treba izmijeniti) o Europskom sporazumu o organizaciji radnog vremena pomoraca (treba izmijeniti u skladu s Prilogom A ovom Sporazumu).

Pravilo 1.3. – Osposobljavanje i kvalifikacije

1. Pomorci ne smiju raditi na brodu ako nemaju odgovarajuće osposobljavanje ili svjedodžbu o stručnoj osposobljenosti ili neku drugu kvalifikaciju za obavljanje svojih dužnosti.
2. Pomorcima nije dopušten rad na brodu ako nisu uspješno završili osposobljavanje za osobnu sigurnost na brodu.
3. Osposobljavanje i izdavanje svjedodžbi u skladu s obveznim instrumentima Međunarodne pomorske organizacije smatraju se ispunjavanjem zahtjeva iz stavaka 1. i 2. ovog Pravila.

GLAVA 2.

UVJETI ZAPOŠLJAVANJA

Pravilo 2.1. – Ugovori o radu pomoraca

1. Odredbe i uvjeti zaposlenja pomoraca određeni su ili navedeni u jasno napisanom, pravno valjanom ugovoru te u skladu sa standardima iz ovog Sporazuma.
2. Pomorac pristaje na sklapanje ugovora o radu pod uvjetima koji mu omogućuju da pregleda odredbe i uvjete ugovora i o tome zatraži savjet te da ih dobrovoljno prihvati prije potpisivanja ugovora.
3. U granicama usklađenosti s nacionalnim zakonodavstvom i praksom države članice, podrazumijeva se da ugovori o radu pomoraca uključuju sve primjenjive kolektivne ugovore.

Standard A2.1. – Ugovori o radu pomoraca

1. Svaka država članica donosi zakone ili druge propise kojima se zahtijeva da brodovi koji viju njezinu zastavu ispunjavaju sljedeće uvjete:
 - (a) pomorci koji rade na brodovima koji viju njezinu zastavu imaju ugovor o radu koji potpisuju pomorac i brodovlasnik ili njegov zastupnik (ili, ako nisu u radnom odnosu, dokaz o ugovornom ili nekom drugom odnosu), koji će im jamčiti pristojne uvjete za rad i život na brodu u skladu s ovim Sporazumom;
 - (b) pomorcima koji potpisuju ugovor o radu daje se mogućnost da prije potpisivanja pregledaju ugovor i savjetuju se o tome, te sva druga potrebna sredstva kako bi se osiguralo da oni ugovor sklapaju dobrovoljno, uz dostatno razumijevanje svojih prava i odgovornosti;
 - (c) i brodovlasnik i dotični pomorac moraju imati po jedan potpisani izvornik ugovora o radu pomoraca;
 - (d) poduzimaju se mjere kako bi se osiguralo da pomorci, uključujući i zapovjednika broda, na brodu mogu na jednostavan način dobiti jasne informacije o uvjetima zapošljavanja, te da te informacije zajedno s jednim primjerkom ugovora o radu budu dostupne službenicima nadležnog tijela radi pregleda, uključujući i službenike u lukama pristajanja; i
 - (e) pomorcima se daje dokument koji sadrži podatke o njihovom zaposlenju na brodu.
2. Ako kolektivni ugovor sačinjava u cijelosti ili dijelom ugovor o radu pomoraca, jedan primjerak tog ugovora je uvijek na brodu. Ako ugovor o radu te bilo koji primjenjivi kolektivni ugovor nisu na engleskom jeziku, sljedeći dokumenti moraju biti dostupni i na engleskom jeziku (osim za brodove koji obavljaju samo domaću plovidbu):
 - (a) primjerak standardnog obrasca ugovora; i
 - (b) dijelovi kolektivnog ugovora koji podliježu inspekcijском nadzoru države luke.

3. Dokument iz stavka 1. točke (e) ovog standarda ne smije sadržavati nikakvu izjavu o kvaliteti rada pomoraca ni o njihovim plaćama. Oblik dokumenta, podatke koje treba upisati i način na koji se ti podaci unose određuje nacionalno zakonodavstvo.

4. Svaka država članica donosi zakone i propise navodeći pitanja koja će se uključiti u sve ugovore o radu pomoraca uređene njezinim nacionalnim zakonodavstvom. Ugovori o radu pomoraca u svakom slučaju sadržavaju sljedeće podatke:

- (a) ime i prezime pomorca, datum rođenja ili dob, te mjesto rođenja;
- (b) ime i adresu brodovlasnika;
- (c) mjesto i datum sklapanja ugovora o radu pomorca;
- (d) svojstvo u kojem je pomorac zaposlen;
- (e) iznos plaće pomorca ili, prema potrebi, formulu za izračun plaće;
- (f) iznos plaćenoga godišnjeg odmora ili, prema potrebi, formulu za njegov izračun;
- (g) raskid ugovora i uvjete tog raskida, uključujući:
 - i. ako je ugovor sklopljen na neodređeno razdoblje, uvjete po kojima ga svaka strana ima pravo raskinuti te predviđeni otkazni rok koji za brodovlasnika ne smije biti kraći nego za pomorca;
 - ii. ako je ugovor sklopljen na određeno razdoblje, datum njegovog isteka; i
 - iii. ako je ugovor sklopljen za jedno putovanje, luku odredišta i vrijeme koje mora proteći od uplovljavanja do otpuštanja pomorca;
- (h) naknadu za zdravstveno i socijalno osiguranje koju brodovlasnik mora osigurati pomorcu;
- (i) pravo pomorca na repatrijaciju;
- (j) uputu na kolektivni ugovor, prema potrebi; i
- (k) sve druge pojedinosti potrebne u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

5. Svaka država članica donosi zakone ili druge propise o utvrđivanju minimalnih otkaznih rokova za brodovlasnike i pomorce u slučaju prijevremenog raskida ugovora o radu pomoraca. Ti minimalni rokovi određuju se nakon savjetovanja s dotičnim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, ali ne smiju biti kraći od sedam dana.

6. Otkazni rok kraći od minimalnog dopušten je u okolnostima koje se prema nacionalnom zakonodavstvu ili prema primjenjivim kolektivnim ugovorima priznaju opravdanim za raskid ugovora o radu s kraćim otkaznim rokom ili bez otkaznog roka. Pri određivanju tih okolnosti, svaka država članica osigurava uzimanje u obzir potreba pomorca da, zbog osobnih ili drugih hitnih razloga, bez kazne raskine ugovor o radu s kraćim otkaznim rokom ili bez otkaznog roka.

Pravilo 2.3. – Sati rada i sati odmora

Sati rada i odmora pomoraca uređeni su Direktivom Vijeća 1999/63/EZ od 21. lipnja 1999. (treba izmijeniti) o Europskom sporazumu o organizaciji radnog vremena pomoraca (treba izmijeniti u skladu s Prilogom A ovom Sporazumu).

Pravilo 2.4. – Pravo na dopust

1. Svaka država članica propisuje da pomorci zaposleni na brodovima koji viju njezinu zastavu imaju pravo na plaćeni godišnji odmor pod odgovarajućim uvjetima u skladu s ovim Sporazumom i Direktivom Vijeća 1999/63/EZ od 21. lipnja 1999. (treba izmijeniti) o Europskom sporazumu o organizaciji radnog vremena pomoraca (treba izmijeniti u skladu s Prilogom A ovom Sporazumu).
2. Pomorcima se odobrava dopust na kopnu radi njihovog zdravlja i dobrobiti te u skladu s operativnim zahtjevima njihovog radnog mjesta.

Pravilo 2.5. – Repatrijacija

1. Pomorci imaju pravo na besplatnu repatrijaciju.
2. Svaka država članica zahtjeva od brodova koji viju njezinu zastavu da osiguraju financijsko jamstvo za propisnu repatrijaciju pomoraca.

Standard A2.5. – Repatrijacija

1. Svaka država članica osigurava da pomorci na brodovima koji viju njezinu zastavu imaju pravo na repatrijaciju u sljedećim okolnostima:
 - (a) ako ugovor o radu pomorca istječe dok je on u inozemstvu;
 - (b) kada ugovor o radu pomorca raskine:
 - i. brodovlasnik; ili
 - ii. pomorac zbog opravdanih razloga; te
 - (c) kada pomorci više ne mogu obavljati svoje dužnosti prema njihovom ugovoru o radu ili se od njih ne može očekivati da ih obavljaju u određenim okolnostima.
2. Svaka država članica osigurava da njezini zakoni i propisi ili druge mjere ili kolektivni ugovori sadrže odredbe propisujući:
 - (a) okolnosti u kojima pomorci imaju pravo na repatrijaciju u skladu sa stavkom 1. točkama (b) i (c) ovog standarda;
 - (b) maksimalno razdoblje trajanja službe na brodu nakon kojega pomorac ima pravo na repatrijaciju – to razdoblje mora biti kraće od 12 mjeseci; i
 - (c) točna prava na repatrijaciju koja priznaju brodovlasnici, uključujući i ona koja se odnose na određite repatrijacije, način prijevoza, stavke troškova koje snosi brodovlasnik i druge formalnosti koje obavlja brodovlasnik.
3. Svaka država članica zabranjuje brodovlasnicima da od pomoraca zahtijevaju predujam za troškove repatrijacije na početku radnog odnosa te da naplaćuju troškove repatrijacije iz plaća pomoraca ili drugih prava, osim ako se utvrdi, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima ili drugim mjerama ili primjenjivim kolektivnim ugovorima, da pomorac ozbiljno krši svoje radne obveze.
4. Nacionalno zakonodavstvo ne dovodi u pitanje pravo brodovlasnika da naplati troškove repatrijacije na temelju ugovornih aranžmana s trećim osobama.
5. Ako brodovlasnik ne poduzme potrebne mjere za repatrijaciju ili ako ne pokrije troškove repatrijacije za pomorce koji imaju pravo na repatrijaciju:

- (a) nadležno tijelo države članice čiju zastavu brod vije organizira repatrijaciju dotičnog pomorca; ako to ne učini, država iz koje se provodi repatrijacija pomorca ili država čiji je on državljanin može se pobrinuti za njegovu repatrijaciju i naplatiti troškove od države članice čiju zastavu brod vije;
- (b) država članica čiju zastavu brod vije može od brodoglasnika naplatiti troškove nastale zbog repatrijacije pomorca;
- (c) troškove repatrijacije ni u kom slučaju ne snosi pomorac, osim na način kako je predviđeno u stavku 3. ovog standarda.
6. Uzimajući u obzir primjenjive međunarodne instrumente, uključujući i Međunarodnu konvenciju o zaustavljanju brodova iz 1999., država članica koja je platila troškove repatrijacije može zadržati brod dotičnog brodoglasnika ili zahtijevati zadržavanje tog broda dok se ne nadoknade troškovi u skladu sa stavkom 5. ovog standarda.
7. Svaka država članica olakšava repatrijaciju pomoraca zaposlenih na brodovima koji tiču njezine luke ili prolaze kroz njene teritorijalne ili unutarnje vode, te njihovu zamjenu na brodu.
8. Posebno, država članica ne odbija nijednom pomorcu pravo na repatrijaciju zbog financijskog položaja brodoglasnika ili zbog njegove nemogućnosti ili nedostatka volje da zamijeni pomorca.
9. Svaka država članica propisuje da se na brodovima koji viju njezinu zastavu uvijek nalazi jedan primjerak važećih nacionalnih odredaba o repatrijaciji, napisan na odgovarajućem jeziku, te da on bude dostupan pomorcima.

Pravilo 2.6. – Naknada pomorcima za gubitak ili potonuće broda

Pomorci imaju pravo na odgovarajuću naknadu u slučaju ozljede, štete ili nezaposlenosti uzrokovane gubitkom ili potonućem broda.

Standard A2.6. – Naknada pomorcima za gubitak ili potonuće broda

1. Svaka država članica donosi pravila kojima jamči da će brodoglasnik, u slučaju gubitka ili potonuća broda, platiti svakom pomorcima na brodu naknadu za nezaposlenost koja je uzrokovana takvim gubitkom ili potonućem.
2. Pravila iz stavka 1. ovog standarda ne dovode u pitanje nijedno drugo pravo pomorca u skladu s nacionalnim zakonodavstvom dotične države članice u vezi sa štetama ili ozljedama uzrokovanim gubitkom ili potonućem broda.

Pravilo 2.7. – Broj članova posade na brodu

Odredbe u vezi s najmanjim brojem članova posade na brodu dostatnim za sigurnost i učinkovitost plovidbe sadrži Direktiva Vijeća 1999/63/EZ od 21. lipnja 1999. (treba izmijeniti) o Europskom sporazumu o organizaciji radnog vremena pomoraca (treba izmijeniti u skladu s Prilogom A ovom Sporazumu).

Pravilo 2.8. – Napredovanje u zvanju, stručno usavršavanje i mogućnosti zaposlenja pomoraca

Svaka država članica provodi nacionalnu politiku za promicanje zapošljavanja u pomorskom sektoru te za poticanje napredovanja u zvanju i stručnog usavršavanja te boljih mogućnosti zaposlenja pomoraca s domicilom na njezinom području.

Standard A2.8. – Napredovanje u zvanju, stručno usavršavanje i mogućnosti zaposlenja pomoraca

1. Svaka država članica provodi nacionalnu politiku kojom potiče napredovanje u zvanju, stručno usavršavanje i mogućnosti zaposlenja pomoraca, kako bi osigurala stabilnu i osposobljenu radnu snagu u pomorskom sektoru.
2. Cilj politike iz stavka 1. ovog standarda je pomoći pomorcima da poboljšaju svoje sposobnosti, kvalifikacije i mogućnosti zaposlenja.

3. Svaka država članica, nakon savjetovanja s dotičnim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, utvrđuje jasne ciljeve za profesionalno usmjeravanje, obrazovanje i osposobljavanje pomoraca čije se dužnosti na brodu uglavnom odnose na sigurno upravljanje brodom i navigaciju, uključujući stalno osposobljavanje.

GLAVA 3.

SMJEŠTAJ, PROSTORI ZA ODMOR, HRANA I NAČIN POSLUŽIVANJA

Standard A3.1. – Smještaj i prostori za odmor

1. Brodovi koji redovito tiču luke s velikom koncentracijom komaraca opremljeni su odgovarajućim sredstvima koja propisuje nadležno tijelo.
2. Odgovarajući prostori, oprema i sadržaji za odmor prilagođeni posebnim potrebama pomoraca koji moraju živjeti i raditi na brodu, osiguravaju se na brodu za sve pomorce, uzimajući u obzir odredbe o zaštiti zdravlja i sigurnosti te o sprečavanju nesreća.
3. Nadležno tijelo propisuje da se na brodovima obavljaju učestali inspekcijski pregledi, od strane zapovjednika broda ili u njegovo ime, kako bi se osiguralo da prostori za smještaj pomoraca budu čisti, da se u njima može pristojno živjeti, te da se održavaju u dobrom stanju. Rezultati takvih inspekcijskih pregleda se evidentiraju te se mogu dobiti na uvid.
4. U slučajevima kada je potrebno uzeti u obzir, bez iznimke, interese pomoraca koji imaju različite i posebne vjerske i društvene običaje, nadležno tijelo može, nakon savjetovanja s dotičnim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, dopustiti pravedno primijenjena odstupanja od ovog standarda pod uvjetom da ta odstupanja ne uzrokuju općenito nepovoljnije stanje od onog koje bi proizašlo iz primjene ovog standarda.

Pravilo 3.2. – Hrana i način posluživanja

1. Svaka država članica osigurava da se na brodovima koji viju njezinu zastavu poslužuje hrana i pitka voda odgovarajuće kvalitete i prehrambene vrijednosti te u količini koja pokriva potrebe broda uzimajući u obzir različite kulturne i vjerske tradicije.
2. Pomorcima na brodu osigurana je besplatna hrana za vrijeme trajanja radnog odnosa.
3. Pomorci zaposleni kao brodske kuhari, koji su odgovorni za pripremu hrane moraju biti obučeni i stručno osposobljeni za obavljanje tog posla na brodu.

Standard A3.2. – Hrana i način posluživanja

1. Svaka država članica donosi zakone i propise ili druge mjere kako bi osigurala minimalne standarde u pogledu količine i kvalitete hrane i pitke vode te načina posluživanja, koji se primjenjuju na obroke za pomorce na brodovima koji viju njezinu zastavu, te organizira obrazovne aktivnosti radi promicanja informiranosti i primjene standarda iz ovog stavka.
2. Svaka država članica osigurava da brodovi koji viju njezinu zastavu ispunjavaju sljedeće minimalne standarde:
 - (a) zalihe hrane i pitke vode moraju biti prikladne u pogledu količine, prehrambene vrijednosti, kvalitete i raznovrsnosti, uzimajući u obzir broj pomoraca na brodu, njihove vjerske potrebe i kulturološke običaje u vezi s hranom, te trajanje i vrstu plovidbe;
 - (b) odjel za posluživanje hrane mora biti organiziran i opremljen tako da se pomorcima osiguraju prikladni, raznovrsni i hranjivi obroci pripremljeni i posluženi u higijenskim uvjetima; i
 - (c) osoblje koje poslužuje hranu mora biti propisno osposobljeno ili obučeno za obavljanje tog posla.
3. Brodovlasnici osiguravaju da pomorci zaposleni kao brodske kuhari budu obučeni, stručno osposobljeni i sposobni za obavljanje tog posla u skladu s uvjetima koje propisuje zakonodavstvo dotične države članice.

4. Uvjeti iz stavka 3. ovog standarda uključuju završeni tečaj, odobren ili priznat od nadležnog tijela, koji obuhvaća praktično kuhanje, higijenu hrane i osobnu higijenu, čuvanje hrane, kontrolu zaliha, zaštitu okoliša, te zdrave i sigurne uvjete posluživanja hrane.
5. Na brodovima kojima je propisani broj članova posade manji od deset, a za koje nadležno tijelo, na temelju veličine posade ili vrste plovidbe, ne mora zahtijevati potpuno osposobljenog kuhara, svaka osoba koja priprema hranu u kuhinji mora se osposobiti ili obučiti za područja koja uključuju higijenu hrane i osobnu higijenu, te za rukovanje hranom i skladištenje hrane na brodu.
6. U iznimnim okolnostima, nadležno tijelo može izdati izuzeće kojim dopušta da na određenom brodu u određenom ograničenom razdoblju bude zaposlen kuhar koji nije potpuno osposobljen, do sljedeće prikladne luke pristajanja ili za razdoblje koje nije dulje od jednog mjeseca, ako je osoba kojoj je izdano izuzeće osposobljena ili obučena za područja koja uključuju higijenu hrane i osobnu higijenu te za rukovanje hranom i skladištenje hrane na brodu.
7. Nadležno tijelo zahtijeva da se na brodu obavljaju učestali dokumentirani inspekcijski pregledi od strane zapovjednika broda ili u njegovo ime, u pogledu:
 - (a) zaliha hrane i pitke vode;
 - (b) svih prostora i opreme koji se koriste za skladištenje hrane i pitke vode te za rukovanje hranom i pitkom vodom; i
 - (c) brodske kuhinje i druge opreme za pripremu i posluživanje obroka.
8. Niti jedan pomorac mlađi od 18 godina ne smije biti zaposlen ili uzet u službu ili ne smije raditi kao brodski kuhar.

GLAVA 4.

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, MEDICINSKA SKRB I SOCIJALNA ZAŠTITA

Pravilo 4.1. – Medicinska skrb na brodu i na kopnu

1. Svaka država članica osigurava da svi pomorci na brodovima koji viju njezinu zastavu budu obuhvaćeni odgovarajućim mjerama zaštite zdravlja, te da im je za vrijeme rada na brodu dostupna pravovremena i odgovarajuća medicinska skrb.
2. Svaka država članica osigurava da pomorcima na brodovima na njezinom području, kojima je hitno potrebna medicinska skrb, budu dostupne zdravstvene ustanove na kopnu.
3. Zahtjevi za zdravstvenu zaštitu i medicinsku skrb na brodu uključuju standarde za mjere kojima bi se pomorcima osigurala zdravstvena zaštita i medicinska skrb što sličnija onoj koju općenito imaju radnici na kopnu.

Standard A4.1. – Medicinska skrb na brodu i na kopnu

1. Svaka država članica osigurava da se za pomorce na brodovima koji viju njezinu zastavu donesu mjere kojima se propisuje zdravstvena zaštita i medicinska skrb, uključujući i osnovnu stomatološku skrb, koje:
 - (a) pomorcima osiguravaju primjenu bilo koje opće odredbe o zdravstvenoj zaštiti na radu i medicinskoj skrbi u vezi s njihovim dužnostima, te posebnih odredaba koje se odnose na rad na brodu;
 - (b) pomorcima osiguravaju zdravstvenu zaštitu i medicinsku skrb što sličniju onoj koju općenito imaju radnici na kopnu, uključujući i pravovremenu dostupnost potrebnih lijekova, medicinske opreme i uređaja za dijagnozu i liječenje, te zdravstvenih informacija i stručnog mišljenja;
 - (c) pomorcima daju pravo da u luci pristajanja, ako je moguće, bez odlaganja obave pregled kod kvalificiranog liječnika ili stomatologa;

- (d) nisu ograničene na liječenje oboljelih ili ozlijeđenih pomoraca nego uključuju i preventivne mjere kao što su programi promicanja zdravlja i zdravstvene edukacije.
2. Nadležno tijelo donosi obrazac standardnog zdravstvenog izvješća koje će upotrebljavati zapovjednici brodova i mjerodavno medicinsko osoblje na brodu i na kopnu. Ispunjeni obrazac i njegov sadržaj drže se u tajnosti, te se upotrebljavaju samo radi liječenja pomoraca.
3. Svaka država članica donosi zakone i propise kojima se određuju uvjeti za brodsku bolnicu i medicinsku skrb na brodovima koji viju njezinu zastavu, u pogledu prostora, opreme i osposobljavanja.
4. Nacionalni zakoni i propisi određuju najmanje sljedeće uvjete:
- (a) svi brodovi imaju brodsku ljekarnu, medicinsku opremu i medicinski priručnik, što detaljno propisuje nadležno tijelo koje obavlja redoviti inspekcijski pregled; nacionalni zahtjevi uzimaju u obzir tip broda, broj osoba na brodu, vrstu, određite i trajanje plovidbe, te odgovarajuće nacionalne i međunarodne preporučene zdravstvene standarde;
- (b) brodovi koji prevoze 100 ili više osoba, te redovito obavljaju međunarodnu plovidbu u trajanju duljem od 72 sata, moraju imati kvalificiranog liječnika zaduženog za medicinsku skrb; nacionalno zakonodavstvo određuje i druge brodove koji moraju imati liječnika, uzimajući u obzir, između ostalog, čimbenike kao što su trajanje, vrsta i uvjeti plovidbe te broj pomoraca na brodu;
- (c) za brodove koji nemaju liječnika zahtijeva se da imaju barem jednog pomorca na brodu koji će, u okviru svojih redovitih dužnosti, biti zadužen za medicinsku skrb i davanje lijekova, ili barem jednog pomorca na brodu osposobljenog za pružanje prve pomoći; osobe zadužene za medicinsku skrb na brodu koje nisu liječnici moraju imati uspješno završeno osposobljavanje iz medicinske skrbi u skladu sa zahtjevima Međunarodne konvencije o standardima osposobljavanja, izdavanju svjedodžbi i držanju straže pomoraca iz 1978., kako je izmijenjena (STCW); pomorci određeni za pružanje prve pomoći moraju imati uspješno završeno osposobljavanje iz prve pomoći u skladu sa zahtjevima STCW; nacionalno zakonodavstvo određuje potrebni stupanj odobrenog osposobljavanja, uzimajući u obzir, među ostalim, čimbenike kao što su trajanje, vrsta i uvjeti plovidbe te broj pomoraca na brodu; i
- (d) nadležno tijelo osigurava, na temelju unaprijed uređenog sustava, da brodovima u plovidbi bude dostupan liječnički savjet radiovezom ili satelitskom vezom 24 sata dnevno, uključujući i savjet specijalista; liječnički savjet, uključujući i daljnji prijenos zdravstvenih poruka radiovezom ili satelitskom vezom između broda i kopna, besplatan je za sve brodove bez obzira na zastavu koju viju.

Pravilo 4.2. – Odgovornost brodovlasnika

1. Svaka država članica osigurava da se na brodovima koji viju njezinu zastavu provode mjere koje pomorcima na tim brodovima jamče pravo na materijalnu pomoć i potporu brodovlasnika u pogledu financijskih posljedica bolesti, ozljede ili smrti koja se dogodila za vrijeme trajanja ugovora o radu ili je proizašla iz rada na temelju takvog ugovora.
2. Ovo pravilo ne utječe ni na jedan drugi pravni lijek koji pomorac može zatražiti.

Standard A4.2. – Odgovornost brodovlasnika

1. Svaka država članica donosi zakone i propise kojima se od vlasnika brodova koji viju njezinu zastavu zahtijeva da budu odgovorni za zdravstvenu zaštitu i medicinsku skrb svih pomoraca zaposlenih na brodu u skladu sa sljedećim najmanjim standardima:
- (a) brodovlasnici su obvezni snositi troškove za pomorce zaposlene na njihovim brodovima, koji se odnose na bolest i ozljedu pomorca nastalu u razdoblju od datuma započinjanja dužnosti do datuma propisno provedene repatrijacije, ili proizašlu iz njihovog rada u razdoblju između tih datuma;
- (b) brodovlasnici osiguravaju financijsko jamstvo za naknadu u slučaju smrti ili dugotrajne invalidnosti pomorca zbog ozljede na radu, bolesti ili pogibelji, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, ugovorom o radu ili kolektivnim ugovorom;

- (c) brodovlasnici su obvezni nadoknaditi troškove medicinske skrbi, uključujući liječenje i nabavu potrebnih lijekova i medicinskih pomagala, te hranu i smještaj izvan vlastitog doma sve dok oboljeli ili ozlijeđeni pomorac ne ozdravi, ili dok se ne proglasi trajno bolesnim ili nesposobnim; i
- (d) brodovlasnici su obvezni platiti pogrebne troškove u slučaju smrti pomorca na brodu ili na kopnu za vrijeme trajanja radnog odnosa.
2. Nacionalno zakonodavstvo može ograničiti odgovornost brodovlasnika za pokrivanje troškova medicinske skrbi, te hrane i smještaja na razdoblje koje ne smije biti manje od 16 tjedana od dana nastanka ozljede ili početka bolesti.
3. Ako bolest ili ozljeda imaju za posljedicu nesposobnost za rad, brodovlasnik je obavezan:
- (a) isplaćivati pune plaće dok su oboljeli ili ozlijeđeni pomorci na brodu ili dok se ne provede repatrijacija u skladu s ovim Sporazumom; i
- (b) isplaćivati plaće u cijelosti ili dijelom, kako je propisano nacionalnim zakonodavstvom ili kao što je predviđeno kolektivnim ugovorima, od trenutka repatrijacije ili iskrcaja pomoraca do njihovog ozdravljenja, ili ako se to dogodi ranije, dok ne steknu pravo na novčanu naknadu prema zakonodavstvu dotične države članice.
4. Nacionalno zakonodavstvo može ograničiti odgovornost brodovlasnika za isplaćivanje plaće u cijelosti ili dijelom za pomorca koji više nije na brodu, na razdoblje koje ne smije biti manje od 16 tjedana od dana nastanka ozljede ili početka bolesti.
5. Nacionalno zakonodavstvo može isključiti brodovlasnika od odgovornosti u pogledu:
- (a) ozljede koja nije nastala obavljanjem službe na brodu;
- (b) ozljede ili bolesti uzrokovane namjernom greškom oboljelog, ozlijeđenog ili preminulog pomorca; i
- (c) namjerno prikrivene bolesti ili nedostatka prilikom zaposlenja.
6. Nacionalno zakonodavstvo može osloboditi brodovlasnika od odgovornosti za pokrivanje troškova medicinske skrbi, hrane i smještaja, te pogrebnih troškova ako tu odgovornost preuzmu tijela javne vlasti.
7. Brodovlasnici ili njihovi predstavnici poduzimaju mjere za zaštitu imovine koju su oboljeli, ozlijeđeni ili preminuli pomorci ostavili na brodu, te za vraćanje te imovine njima ili njihovim zakonitim nasljednicima.

Pravilo 4.3. – Zaštita zdravlja i sigurnosti i sprečavanje nesreće

1. Svaka država članica osigurava zaštitu zdravlja na radu za pomorce na brodovima koji viju njezinu zastavu, te život, rad i osposobljavanje na brodu u sigurnim i higijenskim uvjetima.
2. Svaka država članica izrađuje i objavljuje nacionalne smjernice za provođenje zaštite zdravlja i sigurnosti na radu na brodovima koji viju njezinu zastavu, nakon savjetovanja s odgovarajućim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, te uzimajući u obzir primjenjive kodekse, smjernice i standarde koje preporučuju međunarodne organizacije, državna uprava i organizacije u pomorskom gospodarstvu.
3. Svaka država članica donosi zakone i propise i druge mjere kojima se uređuju pitanja posebno navedena u ovom Sporazumu, uzimajući u obzir odgovarajuće međunarodne instrumente, te određuje standarde za zaštitu sigurnosti i zdravlja na radu i sprečavanje nesreće na brodovima koji viju njezinu zastavu.

Standard A 4.3. – Zaštita zdravlja i sigurnosti i sprečavanje nesreća

1. Zakonski propisi i druge mjere koje je potrebno donijeti u skladu sa stavkom 3. Pravila 4.3, uključuju:
 - (a) donošenje i učinkovitu provedbu te promicanje strategija i programa na području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu na brodovima koji viju zastavu države članice, uključujući i procjenu rizika te osposobljavanje i davanje uputa pomorcima;
 - (b) programe na brodu za sprečavanje nesreće na radu, ozljeda i bolesti, te za stalno unapređenje sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, što se odnosi i na predstavnike pomoraca i sve druge osobe uključene u njihovu provedbu, pri čemu treba uzeti u obzir preventivne mjere, uključujući i nadzor projektiranja, zamjenu postupaka za kolektivne i individualne dužnosti, te korištenje osobne zaštitne opreme; i
 - (c) zahtjeve za kontroliranje, prijavljivanje i ispravljanje opasnih uvjeta, te za ispitivanje i prijavljivanje nesreća na radu na brodu.
2. Odredbe iz stavka 1. ovog standarda:
 - (a) uzimaju u obzir važeće međunarodne instrumente koji se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu općenito i uz posebne rizike, te obuhvaćaju sva pitanja u vezi sa sprečavanjem nesreća na radu, te ozljeda i bolesti koje se mogu odnositi na rad pomoraca, a posebno na one specifične za zanimanja u pomorskom sektoru;
 - (b) određuju dužnosti zapovjednika ili osobe koju je on odredio ili obojice, da preuzme posebnu odgovornost za provedbu i poštovanje strategija i programa na području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu; i
 - (c) određuju nadležnosti predstavnika pomoraca na brodu, imenovanih ili izabranih za sudjelovanje na sastancima odbora za sigurnost broda; takav se odbor osniva na brodu koji ima pet ili više pomoraca.
3. Zakonski propisi i druge mjere iz Pravila 4.3. stavka 3. redovito se pregledavaju u suradnji s predstavnicima organizacija brodovlasnika i pomoraca, te se prema potrebi ispravljaju uzimajući u obzir razvoj tehnologije i istraživanja, kako bi se omogućio stalni napredak u strategijama i programima na području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, te kako bi se pomorcima na brodovima koji viju zastavu države članice osiguralo sigurno radno okruženje.
4. Usklađenost zahtjeva važećih međunarodnih instrumenata u pogledu prihvatljivih razina izlaganja rizicima na radnom mjestu na brodu, te razvoja i provedbe strategija i programa na području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, smatra se ispunjavanjem uvjeta iz ovog Sporazuma.
5. Nadležno tijelo osigurava:
 - (a) prikladno prijavljivanje nesreća na radu, te ozljeda i bolesti;
 - (b) vođenje opsežne statistike o tim nesrećama i bolestima, njihovu analizu i objavljivanje, te ako je potrebno, istraživanje općih trendova i uočenih rizika; i
 - (c) istragu o nesreći na radu.
6. Pri izvješćivanju i istraživanju o pitanjima sigurnosti i zaštite zdravlja na radu potrebno je osigurati zaštitu osobnih podataka pomoraca.
7. Nadležno tijelo u suradnji s organizacijama brodovlasnika i pomoraca poduzima mjere radi obavješćivanja svih pomoraca o posebnim rizicima na brodu, na primjer, slanjem službenih obavijesti koje sadrže odgovarajuće upute.

8. Nadležno tijelo zahtijeva da brodovlasnici prilikom postupka procjene rizika u vezi s provođenjem sigurnosti i zaštite zdravlja na radu koriste odgovarajuće statističke podatke koji se odnose na njihov brod i opće statističke podatke koje dostavlja nadležno tijelo.

Pravilo 4.4. – Dostupnost socijalnih ustanova na kopnu

Svaka država članica osigurava laku dostupnost socijalnih ustanova na kopnu, ako postoje. Država članica također promiče razvoj socijalnih ustanova u određenim lukama, kako bi pomorcima na brodovima u svojim lukama osigurala dostupnost odgovarajućih socijalnih ustanova i usluga.

Standard A4.4. – Dostupnost socijalnih ustanova na kopnu

1. Svaka država članica propisuje da su socijalne ustanove, ako postoje na njezinom području, dostupne svim pomorcima, bez obzira na njihovu nacionalnost, rasu, boju kože, spol, vjeroispovijest, političku pripadnost ili socijalno porijeklo, te bez obzira na zastavu koju vije brod na kojemu su zaposleni, uzeti u službu ili na kojemu rade.
2. Svaka država članica promiče razvoj socijalnih ustanova u odgovarajućim lukama u državi te određuje, nakon savjetovanja s dotičnim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, koje će se luke smatrati odgovarajućima.
3. Svaka država članica potiče osnivanje odbora za socijalnu pomoć, koji redovito pregledavaju socijalne ustanove i usluge, kako bi osigurali da one budu prilagođene izmijenjenim potrebama pomoraca koje su proizašle iz tehnološkog, operativnog i drugih vidova razvoja pomorske djelatnosti.

GLAVA 5.

USKLAĐENOST I PROVEDBA

Pravilo 5.1.5. – Žalbeni postupci na brodu

1. Svaka država članica zahtijeva da se na brodovima koji viju njezinu zastavu provode postupci za pošteno, učinkovito i brzo rješavanje žalbi pomoraca o navodnom kršenju odredaba Konvencije (uključujući i prava pomoraca).
2. Svaka država članica zabranjuje i kažnjava svaku vrstu viktimizacije pomorca zbog podnošenja žalbe.
3. Odredbe ovog Pravila ne dovode u pitanje pravo pomorca da traži naknadu štete bilo kojim pravnim sredstvom koje smatra prikladnim.

Standard A5.1.5. – Žalbeni postupci na brodu

1. Ne dovodeći u pitanje bilo koje šire područje primjene predviđeno nacionalnim zakonodavstvom ili kolektivnim ugovorima, žalbeni postupci na brodu omogućuju pomorcima da podnose žalbe u vezi s bilo kojim pitanjem koje navodno predstavlja kršenje odredaba Konvencije (uključujući i prava pomoraca).
2. Svaka država članica osigurava da njezino zakonodavstvo primjenjuje odgovarajuće žalbene postupke na brodu u skladu sa zahtjevima iz Pravila 5.1.5. Tim se postupcima nastoje riješiti žalbe na najnižem stupnju. Međutim, pomorci u svakom slučaju imaju pravo podnijeti žalbu izravno zapovjedniku broda i, ako to smatraju potrebnim, odgovarajućem vanjskom tijelu.
3. Žalbeni postupci na brodu uključuju pravo pomorca na pratnju ili zastupanje, te na zaštitu od moguće viktimizacije zbog podnošenja žalbe. Izraz „viktimizacija” obuhvaća svaki štetni postupak koji bilo koja osoba poduzme prema pomorcima zbog podnošenja žalbe koja nije očito zlonamjerna.
4. Uz jedan primjerak ugovora o radu, svaki pomorac mora dobiti po jedan primjerak žalbenih postupaka koji se primjenjuju na brodu. To uključuje podatke za kontakt s nadležnim tijelom u državi zastave ili u državi boravišta pomorca, te ime osobe ili osoba na brodu koje pomorca mogu u povjerenju nepristrano savjetovati o njegovoj žalbi ili mu na neki drugi način pomoći u provođenju žalbenih postupaka na brodu.

ZAVRŠNE ODREDBE

Naknadnim izmjenama odredaba Konvencije o radu pomoraca iz 2006. i na zahtjev bilo koje strane potpisnice ovog Sporazuma, provodi se nadzor primjene ovog Sporazuma.

Socijalni partneri sklapaju ovaj Sporazum pod uvjetom da on ne stupi na snagu do dana stupanja na snagu Konvencije ILO-a o radu pomoraca iz 2006., a to je 12 mjeseci od dana kada je svoje ratifikacije pri Međunarodnoj organizaciji rada registriralo najmanje 30 članica čija ukupna tonaža iznosi 33 posto svjetske tonaže.

Države članice i/ili socijalni partneri mogu zadržati ili uvesti povoljnije odredbe za pomorce od odredaba utvrđenih u ovom Sporazumu.

Ovaj Sporazum ne dovodi u pitanje ni jedan stroži i/ili posebniji postojeći zakonski propis Zajednice.

Ovaj Sporazum ne utječe ni na jedan zakon, običaj ili sporazum kojim se osiguravaju povoljniji uvjeti za pomorce na koje se odnosi. Na primjer, uvjeti ovog Sporazuma ne dovode u pitanje Direktivu Vijeća 89/391/EEZ o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu, Direktivu Vijeća 92/29/EEZ o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za poboljšanje liječničke pomoći na brodovima, te Direktivu Vijeća 1999/63/EZ o Sporazumu o organizaciji radnog vremena pomoraca (treba izmijeniti u skladu s prilogom A ovom Sporazumu).

Provedba ovog Sporazuma ne predstavlja opravdani razlog za smanjenje opće razine zaštite koju pomorci imaju na području koje obuhvaća Sporazum.

EUROPSKI SAVEZ TRANSPORTNIH RADNIKA (ETF)

UDRUŽENJE BRODOVLASNIKA EUROPSKE ZAJEDNICE (ECSA)

PREDSJEDNIK ODBORA ZA DIJALOG U SEKTORU POMORSKOG PROMETA

BRUXELLES, 19. SVIBNJA 2008.

PRILOG A

IZMJENE SPORAZUMA OD 30. RUJNA 1998. O ORGANIZACIJI RADNOG VREMENA POMORACA

U svojim raspravama koje su dovele do sklapanja Sporazuma o Konvenciji o radu pomoraca iz 2006., socijalni partneri su još jednom pregledali Sporazum o organizaciji radnog vremena pomoraca koji je sklopljen 30. rujna 1998., kako bi potvrdili da je on u skladu s odgovarajućim odredbama Konvencije, te kako bi se sporazumjeli o potrebnim izmjenama.

Stoga su se socijalni partneri sporazumjeli o sljedećim izmjenama Sporazuma o organizaciji radnog vremena pomoraca:

1. Članak 1.

Umetnuti novi stavak 3.:

„3. U slučaju dvojbe o tome smatraju li se pomorcima u smislu ovog Sporazuma bilo koje kategorije osoba, o tom pitanju odlučuju nadležna tijela svake države članice nakon savjetovanja s organizacijama brodovlasnika i pomoraca na koje se to pitanje odnosi. U tom smislu treba voditi računa o Rezoluciji 94. (pomorskog) zasjedanja Opće konferencije Međunarodne organizacije rada u vezi s informacijama o kategorijama zanimanja.”;

2. Članak 2. točka (c)

Zamijeniti članak 2. točku (c) s:

„(c) ‚pomorac‘ znači svaka osoba koja je zaposlena ili uzeta u službu ili koja radi u bilo kojem svojstvu na brodu na koji se primjenjuje ovaj Sporazum”;

3. Članak 2. točka (d)

Zamijeniti članak 2. točku (d) s:

„(d) ‚brodovlasnik‘ znači vlasnik broda ili druga organizacija ili osoba, kao što su upravitelj, agent, zakupoprimac golog broda, koja je preuzela odgovornost za rad broda od vlasnika i koja je, preuzimajući takvu odgovornost, suglasna preuzeti dužnosti i odgovornosti brodovlasnika u skladu s ovim Sporazumom, bez obzira ispunjava li neka druga organizacija ili osoba određene dužnosti ili obveze u ime brodovlasnika.”;

4. Članak 6.

Zamijeniti članak 6. s:

„1. Zabranjuje se noćni rad pomoraca mlađih od 18 godina. U smislu ovog članka, izraz ‚noćni‘ definira se u skladu s nacionalnim zakonom i praksom. Obuhvaća razdoblje od najmanje devet sati, koje počinje najkasnije u ponoć, a završava najranije u 5 ujutro.

2. Nadležno tijelo može dopustiti iznimku od strogog poštovanja ograničenja noćnog rada:

(a) ako bi se time poremetila učinkovito osposobljavanje dotičnih pomoraca u skladu s utvrđenim programom i planom rada; ili

(b) ako se zbog posebne vrste dužnosti ili priznatog programa osposobljavanja zahtijeva da pomorci na koje se ta iznimka odnosi obavljaju dužnost noću, a nadležno tijelo nakon savjetovanja s dotičnim organizacijama brodovlasnika i pomoraca utvrdi da taj rad neće štetiti njihovom zdravlju ili dobrobiti.

3. Zabranjuje se zapošljavanje, uzimanje u službu ili rad pomoraca mlađih od 18 godina ako taj rad može ugroziti njihovo zdravlje ili sigurnost. Vrste takvog rada uređuje nacionalno zakonodavstvo ili ih određuje nadležno tijelo nakon savjetovanja s organizacijama brodovlasnika i pomoraca na koje se to odnosi, u skladu s odgovarajućim međunarodnim standardima.”;

5. Članak 13.

Članak 13. stavak 1., prvu rečenicu zamijeniti s:

„1. Pomorci ne smiju raditi na brodu ako nemaju svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti za obavljanje svojih dužnosti.

2. Iznimke su dopuštene samo kao što je propisano u ovom Sporazumu.

3. Nadležno tijelo propisuje da pomorci prije početka rada na brodu posjeduju važeću svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti kojom se potvrđuje njihova zdravstvena sposobnost za obavljanje dužnosti u plovidbi.

4. Kako bi se osiguralo da svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti vjerno odražavaju zdravstveno stanje pomoraca u odnosu na dužnosti koje moraju obavljati, nakon savjetovanja s dotičnim organizacijama brodovlasnika i pomoraca, te uzimajući u obzir primjenjive međunarodne smjernice, nadležno tijelo propisuje vrstu zdravstvenog pregleda i svjedodžbe.

5. Ovaj Sporazum ne dovodi u pitanje Međunarodnu konvenciju o standardima osposobljavanja, izdavanju svjedodžbi i držanju straže pomoraca iz 1978., kako je izmijenjena (STCW). Svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti izdanu u skladu sa zahtjevima STCW-a, nadležno tijelo prihvaća u smislu točaka 1. i 2. ovog članka. Za pomorce koji nisu obuhvaćeni SCTW-om, na sličan se način prihvaća svjedodžba o zdravstvenoj sposobnosti koja u osnovi ispunjava te zahtjeve.

6. Svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti izdaje propisno kvalificirani liječnik ili, ako se radi o svjedodžbi koja se odnosi isključivo na vid, osoba koju je nadležno tijelo ovlastilo kao kvalificiranu za izdavanje takve svjedodžbe. Liječnici moraju imati potpunu profesionalnu neovisnost u donošenju zdravstvene procjene prilikom obavljanja zdravstvenog pregleda.

7. Pomorci kojima je odbijeno izdavanje svjedodžbe ili kojima je određeno ograničenje sposobnosti za rad, posebno u pogledu vremena, vrste poslova ili područja plovidbe broda, imaju mogućnost dodatnog pregleda koji će obaviti drugi neovisni liječnik ili neovisni zdravstveni stručnjak.

8. U svakoj svjedodžbi o zdravstvenoj sposobnosti posebno se navodi:

(a) da su sluh i vid dotičnog pomorca, te raspoznavanje boja za pomorce koji će biti zaposleni na poslovima u kojima neraspoznavanje boja može štetno utjecati na radnu sposobnost, zadovoljavajući; i

(b) da dotični pomorac ne boluje od takve bolesti koja bi se mogla pogoršati plovidbenom službom ili bi ga mogla onesposobiti za takvu službu ili ugroziti zdravlje drugih osoba na brodu.

9. Ako se, zbog posebnih dužnosti koje dotični pomorac mora obavljati ili u skladu sa SCTW-om, ne zahtijeva kraće razdoblje:

(a) svjedodžba o zdravstvenoj sposobnosti je važeća najduže dvije godine, osim u slučaju da je pomorac mlađi od 18 godina, kada je važeća najdulje jednu godinu;

(b) potvrda o raspoznavanju boja je važeća najdulje šest godina.

10. U hitnim slučajevima nadležno tijelo može dopustiti pomorcu da radi bez valjane svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti do sljedeće luke pristajanja, u kojoj pomorcu svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti može izdati kvalificirani liječnik, pod uvjetom:

(a) da to razdoblje nije dulje od tri mjeseca; i

(b) da dotični pomorac posjeduje svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti koja je istekla nedavno.

11. Ako rok valjanosti svjedodžbe istekne tijekom plovidbe, svjedodžba je i dalje važeća do sljedeće luke pristajanja, u kojoj pomorcu svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti može izdati kvalificirani liječnik, pod uvjetom da to razdoblje nije dulje od tri mjeseca.

12. Svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti za pomorce na brodovima koji redovito plove u međunarodnoj plovidbi moraju biti najmanje na engleskom jeziku."

Sljedeće rečenice u članku 13. stavku 1. i stavku 13. točki 2. postaju stavci 13. do 15.;

6. Članak 16.

Prva rečenica zamjenjuje se s:

„Svaki pomorac ima pravo na plaćeni godišnji odmor. Plaćeni godišnji odmor izračunava se na temelju najmanje 2,5 kalendarska dana po mjesecu zaposlenja i razmjerno za nepotpune mjesece.”
